

contradictores ad exsequendum decretum omnibus juris remediis, et facti compellat, ut ibi late, *non obstantibus*, etc. Romæ 5 Kal. Martii 1696.

(30. Et sic expresse fuit resolutum etiam novissime a sac. cong. Episcop. et Regul., in *Tricaricensi processione*, die 17 Aprilis 1714, et 4 Martii 1717, cum præciso rescripto: *Affirmative, dummodo fiant processiones distinctis horis.*

(31. Item speciale privilegium habet præstantissima prædicatorum religio pro faciendi sine prædicta licentia processione SS. Rosarii, uti inter alios refert eminentissimus card. Petra, tom. V *Commentariorum ad constit. 18 Sixti IV*, n. 15 et 16 his verbis: « Adsunt tamen resolutiones SS. congregationum favorabiles dictæ processioni Rosarii, ut sine licentia aliqua celebretur, sed concurrente consuetudine celebrationis, ut in Baren. resolvit sacra congreg. Rituum, 11 Martii 1690, et sacra congreg. Concilii, in *Ripana Confraternitatis*, 30 Mart. 1715, in qua causa aderat consuetudo, et ad rem fuerunt inter alia proposita plura dubia respicientia controversias inter confratres sanctissimi Rosarii, Patres Prædicatores, et episcopum, quæ possunt videri in Regesto congregationis pro opportunitate, et integrum referendum puto ad rem infrascriptum dubium 8: An liceat fratribus sine licentia episcopi peragere per civitatem processiones tam in prima Dominica Octobris, quam aliis temporibus, in casu, etc. Sacra congreg. censuit ad 8 *negative*, exceptis processionebus sanctissimi corporis Christi, et Rosarii in prima Dominica Octobris; verum sanctissimus dominus noster Benedictus XIII, in re edidit novissime litteras Apostolicas in forma brevis sub die 10 Aprilis 1725, anno primo pontificatus, in quibus fratribus Prædicatoribus indulsit, ut ipsi de cætero processionem præfatam sanctissimi Rosarii, qualibet prima Dominica mensis Octobris, ingrediendo limites cujuscunque parochiæ, ordinarii licentia minime requisita, et absque assistentia parochi, ac cum omni pompa peragere libere et licite possint. »

(32. Regulares, qui gaudent speciali privilegio faciendi dictas processiones extra claustra sine ulla licentia, tenentur incedere per viam semel electam. Sac. cong. Rit., in *Pisauren.*, 3 Novembr. 1013, in *Materan.*, 15 Maii 1632; in *Belcastren.*, 28 April. 1690, ad *relat. cardin. Petrucci*, et in *Quiten. processione*, 1 Septembris 1696, *referente card. Pamphilio.*

(33. Regulares possunt in suis processionebus uti pluviali; nec talis usus est signum seu testimonium jurisdictionis in utente sacerdote, ut patet ex resolutione et responsione sacre cong. Rit. ad sequentia dubia.

« Supplicante humiliter P. procuratore generali ordinis Minorum Observantium S. Francisci a sacra Rituum congregatione declarari infrascripta dubia.

« Primum: An guardiani ordinis Mino-

rum Observ. S. Francisci provinciarum regni Neapolis, obtenta ab ordinariis locorum oretenus, vel in scriptis licentia faciendi solemnes processiones per civitates, vel oppida extra limites conventuum suæ religionis cum statua aut reliquia alicujus sancti, possint religiosi sui ordinis uti pluviali, licet in licentia obtenta non fuerit expressus usus pluvialis?

« Secundum: An usus pluvialis in processionebus solemnibus sit testimonium, et signum jurisdictionis in utente sacerdote?

« Sacra eadem Rituum congregat. censuit respondendum.

« Ad primum *Affirmative.*

« Ad secundum *Negative*, et ita declaravit, die 21 Martii 1699. »

(34. Regulares in suis processionebus non possunt, nec debent ducere puellas habitu fictitio angelorum neque bizzocheas, ut declaravit sacra congreg. Episcop. et Regul., in *Ebredun.*, 19 Januar. 1691; apud Monac., t. I, tit. 5, formul. 7, n. 33. Et jam decreverat in *Placentina*, 4 Septemb. 1602, et in *Mulinen.*, 14 Jun. 1619, quod in dictis processionebus, nec intermiscerentur pueri, puellæ, vel etiam viri cum extraordinariis habitibus, puta angelos vel demones referentibus; puellæ vero neque cum suis vestibus ordinariis, nisi in loco solito aliarum mulierum, cum facultate ordinario procedendi contra regulares cujuscunque ordinis inobedientes, ut in *Cremon.*, 6 Septembr. 1604, apud Nicol., in *Floscul.*, verb. *Processio*, n. 8.

(35. Regulares non possunt processiones in monialium ecclesias, quamvis eorum regimini subjectarum, inferre et introducere, licet adesset consuetudo. Sic sac. congregat. Episcop. et Regul., in *Olivetorum*, 27 Mart. 1602, et in *Pisauren.*, 24 Novembr. 1617, in *una Dominicanorum*, his verbis: « Cum sacre congregationi innotuisset, nonnullos ordinis S. Dominici regulares occasione processionum per eosdem diebus Dominicis, post vesperas celebrari solitarum processionaliter in monialium eorum regimini subjectarum ecclesiis ingredi consuevisse, illustrissimi ejusdem congregationis Patres episcopo Pisauren. litteras dari mandarunt, ut præfatum abusum omnino tollat, provideatque, ut præfati regulares, quovis prætextu processionum per ipsos fieri solitarum, in dictarum monialium ecclesias in posterum nullatenus ingrediantur. »

(36. Intra clausuram monialium fieri non debent ab exteris processiones neque cum sanctissimo Sacramento. Sacra congregat. Episcop. et Regul., in *Neapolitana*, 19 Januar. 1596; apud Nicol., *loc. citat.*, num. 18.

(37. Imaginem beatissimæ Virginis cum baldachino, et intortitiis in processione deferri non est prohibendum. Sac. congregat. Episcop. et Regul., in *Cremon.*, 11 Mart. 1579, in *Patavina*, 20 Decemb. 1609, et in *una Servitarum Perusie*, 20 Julii 1621. Mo-

do petatur ab ordinario licentia, ut occurri possit abusibus. Eadem sacra congregatio, in *Taurinen.*, 12 Martii 1623.

(38. Idem dicendum est de imaginibus sive statuis sanctorum. Eadem sacra cong., 19 Julii 1647.

(39. Regularibus paratis et deferentibus in processione reliquias debetur præcedentia (non tamen cæteris non paratis) supra clerum sæcularem. Sac. congregat. Episcop. et Regul., in *Juvenac.*, 4 Septembris 1693.

(40. Quomodo regulanda sit præcedentia regularium inter se et inter alios in processionebus? Vide verb. *PRÆCEDENTIA*, a n. 44 ad 48.

(41. Processio SS. corporis Christi inchoari non debet ab ecclesia inferiori, non attenda immemorabili consuetudine. Sac. cong. Conc., in *Sarnen.*, 7 Augusti, 1683.

(42. Item processio SS. corporis Christi terminari debet in illa ecclesia, a qua incipit. Sac. cong. Rit., in *Nolana processione*, 1 Sept. 1718; apud Ursayam, tom. III, part. 1, disceptat. 26, num. 45 et 46.

(43. Processio SS. corporis Christi, Sede plena, ob commodum Papæ fit in basilica Vaticana. At, Sede vacante, quia cessat dicta ratio, fit in ecclesia S. Joannis Lateranensis, ut eventit tempore Sedis vacantis per obitum Alexandri VIII, anno 1691, cum ipsa sit major ecclesia. Rota, part. XIX, tom. II, recent. decis. 479, num. 64; card. Petra, tom. IV, *Comment. ad constitut. 1 Gregorii XI*, num. 18 et 19.

(44. Processiones in festo corporis Christi facere non licet aliis ecclesiis, sed soli episcopo seu ecclesiæ cathedrali. Sacra Rit. congregat., in *Pisana*, 22 Maii 1615. (45. Processio sanctissimi sacramenti in ejus festo debet inchoari a cathedrali, et in ea terminari. Sac. Rit. cong., in *Tuscan.*, 29 Augusti 1519.

(46. In festo corporis Christi non est deferenda in processione eucharistia sacerdotum humeris, sed celebrantis manibus. Sacra Rituum congregat., 2 Jun. 1618.

(47. In festo corporis Christi eucharistia non est deferenda per vias Hebræorum. Sac. cong. Rit., 22 Febr. 1593.

(48. In festo corporis Christi debet deferri eucharistia a celebrante; et in Vesperis diei Octavæ, si fiat processio, debet deferri ab eo, qui cantavit Vesperas, modo saltem sit canonicus in collegiatis. Sac. Rit. congregat., 12 Junii 1637 et 23 Maii 1709, in respons. ad 4, teste Ursaya, tom. II, p. 1, num. 59.

(49. Non convenit, quod prima dignitas celebret missam ante processionem SS. sacramenti, et deinde altera dignitas minor gestet illud in processione. Sacra congregat. Rit., 31 Jun. 1632 et 13 Mart. 1700, in respons. ad 5, test. Ursaya, *loc. citat.*, num. 60.

(50. Si episcopus in festo corporis Christi non deferat eucharistiam, canonici tamen debent induere sacras vestes. Sacra congregat. Rituum, 17 Mart. 1628.

(51. Canonici ecclesiæ collegiatae non

debent in processionebus incedere parati sicut canonici cathedralis. Sac. Rit. cong., 17 Maii 1607.

(52. In festo corporis Christi non sunt canendæ cantiones vulgari sermone. Sac. Rit. congreg., 21 Mart. 1609.

(53. In festo SS. corporis Christi non est faciendi processio sine pluviali. Sacra rit. cong., 21 Januar. 1701.

(54. In processionebus, quæ fiunt cum sanctissimo sacramento, qui incedunt ante illud, in occursu et transitu a latere ejusdem debent facere genuflexionem, dummodo videant prædictum sanctissimum sacramentum. Sac. Rit. congreg., 1 Martii 1681.

(55. In processione solemni corporis Christi, quando processio sistit, sacerdos celebrans, subdiaconus et diaconus non debent sedere, neque in scamno, neque in sedibus. Sacra congregatio Rituum, in *Hispalen.*, 21 Januarii 1690, in responsione ad 4.

(56. In processione, in qua defertur SS. sacramentum vel lignum sanctissimæ Crucis, tam clerici regulares quam sæculares, omnesque laici incedere debent detecto capite; in aliis vero processionebus clerici deferentes reliquias et omnes sæculares comitantes incedere debent detecto capite, alii vero clerici tecto capite cum bireto. Sac. cong. Rit., in *Cajetana*, 2 Septembris 1690. (57. Episcopus vero deferens reliquiam ligni sanctissimæ Crucis in Pontificalibus poterit incedere cum mitra. Sacra congregat. Rit., in *Maceraten.*, 14 Junii 1692.

(58. Occurrente festo S. Antonii de Padua in Dominica infra Octavam corporis Christi, quamvis PP. Dominicani in dicta die peragant processionem SS. sacramenti; nihilominus potest a Franciscanis fieri processio de dicto sancto; dummodo fiat diversa hora et data prælatione temporis PP. Dominicani de mane vel de vespere. Sacra congreg. Rit., in *Placentina*, 30 April. 1701, et in *Aliphana*, 18 Mart. 1702.

(59. In processionebus non sunt deferendæ reliquiæ beatorum. Sacra Rituum congregat., 27 Septembris 1659.

(60. Abusus antiqui in processionebus tollendi sunt cum magna cautela, ne majora scandala sequantur. Sac. cong. Rit., 13 Maii 1603.

(61. Canonici in processione intra ecclesiam debent incedere capite detecto, et extra eam cum bireto in capite. Sacra Rituum congregat., 30 Martii 1633.

(62. In processionebus candelarum, palmarum et similium, quæ fiunt intra ecclesiam sine sacramento, non est pulsanda campanula ad elevationem SS. corporis Christi in missa privata; quod si pulsetur et advertatur elevatio, tunc genuflectendum est utroque genu a transeuntibus ante altare, ubi missa celebratur, et deposito SS. sacramento, progrediendum; similiter si aliqui transeant in elevatione calicis. Sac. Rit. congregat., 1 Mart. 1681.

- (63. Processiones facere de nocte cum SS. sacramento feria quinta et sexta majoris hebdomadæ non convenit et repugnat mysteriis Ecclesiæ, et est abusus omnino tollendus. Sac. cong. Rit., in *Mantuana*, 18 Aug. 1606; apud Barbos., in *Summ. Apost. dec.*, verb. *Processio*, num. 12.
- (64. Processiones, ut de nocte fieri possint feria sexta majoris hebdomadæ, arbitrio episcopi conceditur. Sac. cong. Rit., in *causa Indiarum*, 20 Jul. 1600; apud Barb., *loc. cit.*, num. 13.
- (65. Si autem aliqua processio fiat de nocte, non debet inferri in ecclesiis monialium. Sac. congr. Episc. et Regul., 6 Sept. 1709.
- (66. Licet PP. Capuccini possint retinere, et processionaliter etiam deferre imagines S. Antonii Patavini et S. Francisci in habitu capuccini, non possunt tamen subtile imagines S. Antonii, vel S. Francisci de Assisio depictas, sculptas vel impressas cum eodem habitu apponere et retinere inscriptiones indicantes illas esse effigies dictorum sanctorum cum veriori forma habitus ipsius S. Francisci, sed moniti debent illas delere et cancellare, ut jussit sac. cong. Rit., in *Neocastren.*, 22 Jan. 1707.
- (67. Episcopus potest cogere clericos beneficiatos ad interessendum processionibus publicis. Sac. cong. Concil., in *Nullius Altamura*, 26 Mart. 1678, etiam censuris, quamvis non probetur consuetudo accedendi; dummodo censuræ sint comminatoriæ, ferendæ sententiæ, et in subsidium. Ead. sac. Cong., in *Surrentina*, 6 Aug. 1689.
- (68. Item processionibus publicis interesse etiam tenentur clerici sæculares alicujus ecclesiæ, quamvis in fundatione illius exempti sint a jurisdictione ordinarii, intra cujus diocesim existunt. Sac. cong. Conc., 21 Mart. 1702.
- (69. In processionibus publicis interesse cogi possunt sacerdotes inservientes ecclesiis Religionis Hierosolymitanæ. Sac. cong. Conc., apud Barb., in *Summ. Apostol. decis.*, collect. 607, num. 3.
- (70. Non sunt tamen ab episcopo compellendi interesse processionibus publicis sacerdotes nullum officium aut beneficium ecclesiasticum in civitate vel diocesi obtinentes. Sac. cong. Conc., 9 Maii 1597; apud Barbos., *loc. cit.*, num. 5, et Bened. XIV. *Instit. Eccles.*, 21, § 2.
- (71. Processiones publicas comitari cogere non potest episcopus clericos, qui sunt nullius diocesis. Sac. congregat. Concil.; apud Barbos., *loc. cit.*, num. 6.
- (72. Processionibus publicis ab episcopo cogendi non sunt interesse degentes extra civitatem in locis, in quibus habent plebem, quia cum illa plebe debent facere processionem. Sacra congreg. Conc.; apud Campanil., in *Diversor. jur. canonic.*, rub. 12, c. 33, n. 117; Barbos., *loc. c.*, n. 7.
- (73. Processionibus publicis cogi non possunt interesse clerici regulares Societatis Jesu. Gregorius XIII, constit. incip. *Quæcunque*.

- (74. Processionibus publicis interesse ab episcopo compelli non possunt clerici regulares congregationis S. Pauli Decollati. Sixtus V, constit. incip. *Rationi*.
- (75. Processionibus publicis interesse cogi non possunt clerici regulares Matris Dei Scholarum Piarum: Urbanus VIII, constitut. incipient. *Debitum*.
- (76. Processionibus publicis ultra solitum cogendi non sunt interesse canonici regulares congregationis Lateranensis. Sac. cong. Rit., in *causa Canonic. Regular. Lateran.*, 30 Jul. 1616.
- (77. Processionibus publicis interesse non sunt ullo modo cogendi monachi congregationis Casinensis, nisi ad processionem SS. sacramenti, juxta eorum antiquam consuetudinem. Sac. cong. Rit., in *Placentina*, 10 Junii 1602.
- (78. Processionibus interesse cogi non debent monachi Olivetani. Sac. cong. Rit., apud Joan. Mariam Novar., in *Lucerna Regul.*, verb. *Processio*, n. 11, et Barbos., *loc. c.*, n. 13.
- (79. Processionibus publicis interesse non sunt cogendi monachi S. Hieronymi. Sac. cong. Conc., apud Joan. Mariam Novar., *loc. cit.*, et Barbos., *l. c.*, n. 14.
- (80. Processionibus publicis interesse compelli non possunt monachi SS. Trinitatis Caven. quorum monasterium est immediate subjectum Sedi Apostolicæ. Sac. cong. Conc., 13 Aug. 1579.
- (81. Processionibus publicis interesse cogi non possunt Carmelitæ Discalceati. Clemens VIII, constitut. incip. *Religiosorum*. Et sic etiam plures alii regulares, uti constat ex eorum respectivis privilegiis.
- (82. Episcopus cogere non potest canonicos ad interessendum processionibus, quæ fit in tertia Dominica mensis. Sac. cong. Conc., in *Sarnen.*, 27 Junii 1705, in responsione ad 7.
- (83. Processiones fieri possunt a canonicis cathedralis etiam per limites parochiarum sine licentia curati. Sac. cong. Rit., in *Thelesina*, 28 August. 1615, et 15 Jun. 1615, et 15 Jun. 1619.
- (84. Processionibus solitis, ut confratres conveniant, compellere potest episcopus sub pœnis arbitrio illius, maxime stante possessione illos vocandi per edicta. Sac. cong. Conc., 21 Januar. 1622, et 8 Maii 1627.
- (85. Processiones debent fieri ordinatim et successive absque aliqua divisione, tam quando incedunt, quam quando stant. Sac. cong. Rit., in *Toletana*, 15 Maii 1612.
- (86. Edictum episcopi prohibens explodi tormenta bellica per vias, dum fiebant processionibus, sustinetur; econtra edictum curiæ laicæ permissivum post peractam processionem refellitur, prout de jure. Sac. cong. Immun., 2 Decembr. 1698, lib. II, *Decret. Vall.*, p. 190.
- (87. Si ratione alicujus solemnibus processionibus seu alterius urgentis necessitatis religiosi omnes egrediantur a conventu, feminae tunc illum ingredientes, graviter peccant, et pœnis ingredientium afficiuntur. Sic expresse Bonacina, tom. I, tract. *De clausura*, quæst. 5, punct. 2, num. 7; Donatus, *Prax. Regular.*, tom. I, tract. 5, quæst. 16, et alii. Et ratio est, quia in tali casu facerent contra legem, quæ sub gravissimis pœnis prohibet feminas introire in conventus virorum. Nec obstat, quod pro tunc cesset finis legis, nempe regulares perturbari vel incitari ad peccandum, cum, ut supponitur, in conventu nullus existat; quia per accidens est, finem legis in aliquo raro casu non violari; lex autem respicit id quod est per se, et sæpius accidit, non autem id quod est per accidens, et raro contingit; 1. *Ex his 4*, et 1. *Nam ad ea*, ff. *De legib.*, authent. *Ut sine prohibitione matres*, cum similibus.
- Nec valet dicere, quod, cessante causa prohibitionis, cessat ipsa prohibitio, cap. *Cum cessante* 60, *De appellationib.*, leg. *Cum ancillam* 6, cod. *De conditione ob causam*, et Glossa final., *ibidem*, cum similibus: non valet, inquam, quia id procedit quando causa cessat per se; secus autem si ex aliquo accidenti, ut in nostro casu. Et id quod dicitur de ingressu feminarum in conventus religiosorum, venit dicendum etiam de ingressu virorum in monasteria monialium, si ex aliquo accidentali casu ad breve tempus omnes egrediantur a monasterio. Et a fortiori si aliquis religiosus vel aliqua monialis remaneat in conventu, et respective monasterio ad custodiam, vel ob aliam causam pro illo brevi tempore; maxime cum novissime editæ sint a Bened. XIV, duæ constitutiones rigidissime prohibentes quemcunque ingressum in clausuram religiosorum, una quæ incipit: *Regularis disciplina*; et altera ingressum in clausuram monialium, quæ incipit: *Salutare in catholica Ecclesia institutum*.
- (88. Alia ad rem. Vide verb. *CRUX*.
- (89. Processio generalis in solemnitate corporis Christi, Sede Apostolica vacante, de more celebrari jubetur, cum præscriptione ritus et personarum, quæ interesse debent. Bened. XIV, tom. I, constitut. 112, incip. *Pastoralis sollicitudinis*. (90. Et præscribit, quod celebretur apud basilicam Vaticanam. Idem, *ibid.*, § 3. (91. Electio antistitis, qui deferat sanctissimum sacramentum, tribuitur collegio cardinalium. Idem, *ibid.*, § 5.
- (92. Processiones confraternitatum singulis diebus per Octavam sanctorum apostolorum Petri et Pauli in Urbe habendæ statuuntur ad diversas et designatas ecclesias. Idem, constit. 83, incip. *Admirabilis*, § 11. Vide supra, ad verb. *CAPELLA*, a num. 65, ubi assignantur ecclesiæ et indulgentiæ.
- (93. Regularibus liberum est pro processionibus peragendis extra claustra licentiam petere vel ab episcopo vel a parcho; imo, habita licentia ab episcopo, qui est parochus parochorum, etiam contradicente parcho, possunt processionibus ipsas extra claustra peragere. Sacra congregat. Concil., in *Nepeana*, 3 August. 1686, et in *Volaterrana*, 16

- Mart. 1625, ad decimum, ut refertur in *Thezauro Resolutionum sacræ congreg. Conc.*, tom. IV, in *dicta Volaterrana*.
- (94. Processio Kalendis Augusti ab ecclesia S. Francisci Assisien. ad ecclesiam S. Mariæ Angelorum, ad formam veterum indultorum approbata et confirmata fuit a Benedicto XIV, constitut. incip. *Fidelis Dominus*, § 10.
- (95. Processionibus publicis, quocunque jure seu auctoritate indictis ab archiepiscopo Neapolitano, interesse non tenentur rector, alique clerici, seu presbyteri actu inservientes in Hospitali S. Angeli a Nido Neapolitanæ civitatis. Benedict. XIV, constit. incip. *Præclarum*, § 15.
- (96. Processiones prius fieri debent, dein missa solemniter cantanda ex rubrica Missalis Romani: *Instit. eccles.* 68, p. 12. Nisi tamen aliter ob gravem causam episcopo vel clero videatur, *ibid.*, ex ead.
- (97. Processio in festo Sancti Marci, si incidat in ipsam Paschæ Resurrectionis diem, transferenda est ad tertiam diem Paschæ, ex decreto sacræ congregat. Rit., die 25 Septembris 1734. *Instit. eccles.*, 28, § 3.

- ADDITIONES EX ALIENA MANU.
- (98. Non obstante concilio Tridentino, sess. xxv, cap. 23, *De regular.*, obligante regulares, tametsi exemptos, ad publicas processionibus, possunt adhuc ii, vel ex privilegio vel ex præscriptione non teneri iis intervenire.
- (99. Quod attinet vero ad privilegium, nota hoc debere esse *recta* concessum, minimeque venire in generali privilegiorum communicatione, ne ex ea, quam fere omnes religiones habent, communicatione privilegiorum, regularibus orbata remaneant publicæ processionibus contra mentem concilii Tridentini: Pellizar., in *Manual. regular.*, tract. 5, c. 2, qu. 4; Pasqualig., ad *Lauret.*, de *Franch.*, *De process.*, qu. 2, n. 63; Quarti, *De process.*, sect. 2, punct. 1, quæsit. 4, in fin.; P. Gaudent. a Janua, *De visitat.*, c. 4, dub. 10, sect. 4, n. 63; Rota, in *Meliten. processionum*, 24 Januar. 1758, § 6, cor. R. P. D. Paraccian., et 14 Febr. 1759, § 2, coram R. P. D. Herreros.
- (100. De privilegio concesso a S. M. Pio V, in Bulla: *Et si mendicantium*, collegiis studiorum non interveniendi in publicis processionibus, quæri solet, an revocatum illud fuerit a Gregorio XIII, in Bulla, *In tanta?* Affirmavit autem Rota, in d. *Meliten. processionum*, 23 Januar. 1757, § 3, et 14 Februarii 1759, § 3.
- (101. Cæterum, attenda bulla *Etsi mendicantium*, non omnia collegia studiorum, sed Mendicantium tantum, non item monachorum, et quidem ea, in quibus fratres sub arctiori custodia degunt, ita ut nec in choro cantent, nec ad mortuos accedant, sed tantum studiis et lectionibus vacent, gaudent privilegio non interveniendi in publicis processionibus. Rot., in d. *Meliten. processionum*, 24 Januar. 1757, § 4, et 14 Febr. 1759, § 3.

(102. Quod vero concernit præscriptionem, ea non aliter potest opponi, quam si regulares vocati, per tempus legitimum non intervenerunt in publicis processibus.

(103. Cæterum regulares non vocati, tam etsi per diuturnum tempus non intervenerint in publicis processibus, præscriptionem opponere nequeunt, idque quia ubi quæstio est de præscriptione juris negativi cum iis, qui ante interpellationem nulla tenentur obligatione, ea non incipit nisi a die, qua interpellati contradixerint, et sic considerare cœperint, Peyrin., *ad constitut. 2 Sixti IV*, § 11, nu. 57.; Maron., respons. 12, nu. 3 et 35; Pellizar., in *Manual. regular.*, tract. 1, cap. 11, num. 13; Bordon, *Variar. resolut.* part. II, resolut. 7, num. 142; Lezan., in *Summ.*, tom. I, cap. 9, num. 47; Rot. in *dicta Meliten. processio-num*, 24 Januar. 1757, § 15, et 14 Febr. 1746, § 10.

(104. Quantum vero tempus requiratur ad hanc præscriptionem, variant doctores. At si ponderetur, quod singulis decretis concilii Tridentini inest *decretum irritans* ex constitutione S. M. Pii IV, ejusdem concilii Tridentini confirmatoria, quæ in radice submovet quamlibet contrariam consuetudinem in futurum, vim nullam habere poterit quadragenaria. Ursaya, *Discept. eccles.*, tom. VI, part. II, discept. 19, num. 105 et plur. seq.; Rot., in d. *Meliten. processio-num*, 24 Jan. 1757, § 14 et 14 Februarii 1750, § 10.

APPENDIX EDITORUM CASINENSIIUM.

(1. Processio in sua ecclesiastica significatione desumpta, est publica supplicatio facta Deo a communi cœtu fidelium, certo cum ordine disposito, et procedente e loco sacro in sacrum; Quarti apud Baruffaldum, in *Comment. ad Ritual.*, tom., tit. 76, n. 4.

(2. Dicitur supplicatio, quia forma cujuslibet processio-nis consistit in supplicationibus et precibus, quæ ad Deum funduntur certo cum ordine atque ritu particulari; proindeque omnes processiones sunt ejusdem speciei moralis, quatenus omnes conveniunt in certis ritibus et precibus. Quarti apud eundem Baruffaldum, *l. c.*, n. 20.

(80) Illud vero notandum, quod quamvis istæ processiones private fiant sine episcopi licentia, nihilominus sine ejusdem licentia transferri non possunt, prout, partibus informantibus, fuit decisum a S. congr. Rit., in *Hispalen.*, 3 Septembris 1695; apud Monacell., tom. I, tit. 5, form. 7, num. 22, cujus etiam Lucius noster hic supra num. 11, meminit; quem etiam videsis, *ibid.*, num. 26 et 95.

(81) Porro formula edicti seu intimationis processio-nis habetur apud Monacellum in hæc sane verba..... (præmisso præambulo processio-nis indicendæ): « Idcirco enixe hortamur, et paterna charitate monemus omnes et singulos utriusque sexus Christi fideles ad interessendum, clericis autem officia aut beneficia obtinentibus, tam sæcularibus quam regularibus omnibus, et aliis etiam exemptis, et in strictiori clausura non degentibus, nec non confraternitatibus accedere solitis, præcipimus, eosque vocamus et monemus, ut die et hora, ut supra præscripta omnino in d. nostra cathedrali conveniant, et processioni, ut moris est, intervenerint, sub pœna

(3. Porro « dividuntur processiones in publicas et privadas. Privatis nullus præfigitur ritus ab Ecclesia, cum fiant inter privatas ædes, puta monasteriorum et parochiæ, seu a personis privatis, cœtum universalem Ecclesiæ non convocando; quæ personæ proprium ritum habent, et illarum institutionis præscriptum in suis processionalibus libris, quorum usus est præcipue apud monachos et fratres Mendicantes. » Idem, Baruff., *ibid.*, num. 7 et 8, (80).

(4. Publicæ vero processiones, vel ita appellantur, quia palam fiunt et publice apparent, vel quia cunctis licet illis interesse; imo ad illas convocantur quicunque ordines regulares et confratriæ, ut intersint, et ea comitentur ordine præscripto. Baruffaldus, *l. c.*, n. 10.

(5. Hinc « Processionibus generalibus indictis pro causa, bono vel honore publico, tam clerici sæculares beneficia vel officia ecclesiastica obtinentes quam regulares invitati, omnes interesse tenentur et adesse compelluntur juris remediis, juxta dispositionem concil., sess. xxv, cap. 13, *De regular.* S. cong. Episcop., in *Cajetana*, 25 Oct. 1602, confirmata 7 Apr. 1690. » Ita Monacellus, t. I, tit. 5, form. 7, n. 23. Qui idem el. scriptor in tom. III, tit. 3, form. 6, n. 13, hæc addit: « Quod autem regulares et alii exempti renuentes accedere ad publicas processiones possint ab episcopo censuris compelli et puniri, hodie planum est: cum enim subiciantur hæc in re suæ jurisdictioni absque pœnæ determinatione, valet illos coercere pœna canonica sibi benevisa, ut communiter tradunt Riccius, Leo, Pax Jord., Ventriglia, Pignatell., cardin. de Luca, et ingenue fatetur Passerinus, *De stat. hom.*, tom. III, q. 189, art. 10, n. 768, his verbis: « Sed ubi episcopis datur facultas coercendi, corrigendi et puniendi regulares, datur etiam facultas eos excommunicandi; et si v. g. sess. xxv, cap. 13, datur episcopis facultas compellendi eos ad processiones, datur etiam facultas compellendi per censuras: » cujus doctrina (subjungit Monacell., *ibid.*) notanda est (81). »

(6. Et revera « sacra congregatio Concilii

interdicti Ecclesiæ, aliisque censuris et pœnis arbitrio: quod si ante statutum terminum justis impedimentis excusatio deducta non fuerit, absque alia monitione contra contumaces et inobedientes non interessentes ad comminatas pœnas procedetur. Volumus autem quod præsens indictionis edictum vim habeat et arceat, ac si singulis supra vocatis personaliter fuisset intimatum. » Tom. III, tit. 5, form. 6.

In casu inobediendiæ pronuntiatur, ut sequitur: « Con autorità a Noi delegata dal sacro concilio di Trento si denuncia sottoposta all' ecclesiastico interdetto la chiesa N. dei PP. dell' ordine N. perchè chiamati, ed intimati ad intervenire alla processione generale indetta, e convocata da Noi per causa ecc. con ammirazione, e scandalo del popolo hanno rifiutato d'intervenire. » Apud eundem Monacell., *loc. cit.*, formul. 5.

Vel Latine: — « Auctoritate Nobis a S. concilio Tridentino delegata, denunciatur supposita ecclesiastico interdecto Ecclesia N. PP. ordin. N. ex e,

sæpius declaravit quoad omnes regulares (* si modo excipias per Lucium nostrum denotatos hic supra, n. 73 et seq. *) etiam monachos non viventes sub strictiori clausura, et non distantes ultra medium milliare (* Vid. eumd. Ferrar., *ib.*, n. 19 *) eos teneri indistincte accedere ad publicas processiones, et ad id compelli posse, etiam per censuras, ut in specie die 27 Julii 1627, in hunc modum: Negotio mature discusso, S. congregatio censuit, posse episcopos pœnis sibi benevisis, etiam censurarum, compellere quoscunque regulares recusantes, etiam monachos, et quomodolibet exemptos, ad infrascriptas processiones accedere, atque illis interesse... nempe in die festo sanctissimi corporis Christi, etc., ac in quibuscunque aliis publicis et consuetis. Non obstantibus, etc.

« Et in una *Mediolanen.*, 3 Augusti 1638, Sacra, etc., censuit, regulares ad processiones corporis Christi, etc., nec non ad alias quascunque pro bono publico aut honore indictas, teneri accedere, ubi vocati fuerint... Et quatenus accedere noluerint, compellendos per censuras vel alias pœnas episcopo bene visas. » Apud Pignatellum, tom. III, consultat. 46, num. 11, 12, 13, qui plura alia decr. d. S. cong. affert ad rem.

Insuper « regula generalis supra firmata, quod nempe omnes regulares ad processiones indictas pro causa, bono vel honore publico intervenire teneantur, habet locum etiam in illis conventibus, in quibus degit minor numerus religiosorum, quam duodecim, quia nulla indecentia est, quod pro paucis vexillum crucis erigatur. » Monacell., tom. I, tit. 5, form. 7, n. 29. (Limita si tantum duo religiosi adessent, prout tradit Lucius noster hic supra, num. 21).

« Et hoc intelligitur non solum de processio-nibus publicis, quæ fiunt in civitate, et ubi episcopus residet sed etiam de illis, quæ fiunt in aliis locis et plebibus, ubi regulares habent monasteria, juxta decretum S. congr. Concilii, quod ex Lezana refert Barbosa, in *Summ. decis. apost.*, collect. 604, n. 23, ibi: « Lezana ait, sac. cong. Conc.

declarasse, publicas processiones, ad quas regulares compelli possunt per ordinarios, esse, quæ fiunt in festo corporis Christi, in Litanis et Jubilæis publicis faciendis in plebibus, in quibus ipsi habent monasteria. » Ita Monacell., tom. I, tit. 6, formul. 20, n. 11.

(7. « Non est (tamen) apud ordinarios locorum facultas compellendi regulares ad interessendum processio-nibus ab iisdem indictis non pro bono publico ut notavit Peyrin., *De privileg. regular.* ad const. 2 Jul. II, § 25, num. 68. » Apud Matthæucci, *Official. curiæ eccl.*, cap. 40, n. 4. Vid. Lucium nostrum hic supra, n. 17.

Si quæ vero controversiæ de præcedentia forte obortæ fuerint, ad episcopum spectare eas dirimere, statuit Tridentinum per hæc verba: « Controversias omnes de præcedentia, quæ persæpe cum scandalo oriuntur, inter ecclesiasticas personas, tam sæculares quam regulares, cum in processio-nibus publicis, tum in iis quæ fiunt in tumultandis defunctorum corporibus... episcopus, amota omni appellatione, et non obstantibus quibuscunque, componat. » Sess. xxv *De regular.*, cap. 13.

« Hic advertendum quod sac. congregatio Concilii (teste Campanili, in *Divers. jur. can.*, rubr. 12, cap. 13, n. 122,) vigore harum claus. amota appellatione et non obstantibus quibuscunque, declaravit, in his causis debere episcopum procedere brevi manu, summarie et de plano, ac sine strepitu, et figura judicii. Nec vigore dictæ clausulæ amota appellatione, censetur sublata appellatio quoad effectum devolutivum, sed tantum quoad effectum suspensivum (82). » Sic Ventriglia, *Prax. for. eccles.*, tom. I, adnotat. 12, n. 14.

Illud denique notandum, quod « quamvis episcopus, adhibito consilio capituli, præfigat, dirigat ac transferat processiones, non tamen potest pervertere et immutare ritum processio-nis præscriptum a cæremoniali et Rituali Romano, neque de consensu capituli. » Sac. Rituum congregatio, in *Cajetana*, 26 Januarii 1698. Monacell., tom. IV, *Supplem. ad tit.* 5, form. 7, tom. I, n. 76.

PROCESSUS CURIÆ LAICÆ LÆSIV. IMMUNITATIS.

In hac rubrica sequentia notanda veniunt.

(1. Processui laicorum post confugium facto nulla adhiberi potest fides per judicem ecclesiasticum; quo vero ad probationum relevantiam remittitur iudicio episcopi. Sacra congr. Immun., in *Lauden.*, 13 Decemb. 1633, l. IV *Decret.* Paul., pag. 179.

(2. Imo injungitur episcopo, ut non recipiat processus fabricatos in curia laica post extractionem confugitorum. Ead sac. cong. Immun., in *Pennen.*, 2 Junii 1624, in *Regesto Scripturarum veterum*, pag. 26.

(3. Processibus curiæ laicæ super delictis eorum, qui fuerunt ab Ecclesia postea extracti, episcopus potest adhibere fidem, si

omni appellatione, etc., hæc habet: « Procedere quoad effectum suspensivum dumtaxat, asserit resolutum Salgado. et Armend. et hoc decretum non tollere appellationem devolutivam censuit Rota, in *Colonien. præcedent.*, 9 Jun. 1627, coram Ubald., vers. Non obstat, quod in concil. »

quia vocati ad interessendum processio-ni generali a Nobis pro causa et bono publico indictæ, cum admiratione, et populi scandalo accedere renue-runt. »

(82) Hoc idem docuerat clar. Barbosa, *Collect. DD. in Tr. d.*, sess. xxv, *De regular.*, c. 13, n. 9, littera B, ubi ad illa verb. d. conc. Episcopus, amota